

מסגרות לימודיות נוספות של משרד החינוך בירושלים – תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , בהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, ולמדיניות הממשלה לחיזוק ירושלים בירת ישראל ובנוסף למגוון התוכניות והתקציבים, שמפעילה הממשלה בירושלים, לתקן את סעיף 1 להחלטת ממשלה 1115 מיום 29 בדצמבר 2013 שעניינה שינוי בסדרי העדיפויות בתקציב המדינה לשנת 2012 ויישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג) - סבסוד מסגרות לגילאי 3-5 בירושלים (להלן - החלטת ממשלה 1115) באופן הבא:

1. בשנת הלימודים תשע"ז יסובסדו בעיר ירושלים מסגרות לימודיות נוספות בשעות אחר הצהריים בגני הילדים הציבוריים (גילאי 3-5) וכן בכתות א'-ב' בבתי הספר המתוקצבים ע"י משרד החינוך (גילאי 6-8). המסגרות יפעלו בהתאם לאמות המידה המקצועיות של משרד החינוך;

2. הקריטריונים לבחירת המסגרות הלימודיות הנוספות שיסובסדו ודרך מימון ייקבעו בהתאם לכללים המפורטים בהחלטת ממשלה 1115.

לטובת הנושא יוקצה סכום של 57 מיליון ₪. אופן מימון התכנית ייקבע בהסכמה בין משרדי האוצר והחינוך

דברי הסבר

רקע כללי

בהתאם להחלטות ממשלה 4088 מיום 8 בינואר 2012 שעניינה שינוי בסדר העדיפויות בתקציב המדינה לשנת 2012 ויישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג) (להלן - החלטת ממשלה 4088), והחלטת ממשלה 199 מיום 13 במאי 2013, נקבע כי יש לסבסד מסגרות לימודיות נוספות בשעות אחר הצהריים עד השעה 16:00, בגני ילדים הציבוריים, ובבתי הספר המתוקצבים על ידי משרד החינוך, עבור ילדים בגילאי 3-8, בשלושת האשכולות החברתיים-כלכליים הנמוכים בהתאם לדירוג של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ביום 29 בדצמבר 2013, במסגרת החלטת ממשלה 1115 שעניינה שינוי בסדרי העדיפויות בתקציב המדינה לשנת 2012 ויישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג) - סבסוד מסגרות לגילאי 3-5 בירושלים (להלן - החלטת ממשלה 1115) נקבע כי בשנות הלימודים התשע"ד עד תשע"ו, יסובסדו מסגרות לימודיות נוספות בשעות אחר הצהריים בעיר ירושלים, אשר באשכול החברתי-כלכלי הרביעי בהתאם לדירוג של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בגני הילדים בלבד. עוד קבעה ההחלטה כי הקריטריונים לסבסוד ומתכונת הפעלת המסגרות ייקבעו על ידי המנהלת הכללית של משרד החינוך והממונה על התקציבים במשרד האוצר, וכי עיריית ירושלים והורי הילדים ישתתפו במימון המסגרות הלימודיות האמורות תוך התחשבות במצב הסוציאקונומי של ההורים ובמבחן תעסוקה. כל זה בהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל ולמדיניות הממשלה לחיזוק ירושלים בירת ישראל ובנוסף למגוון תוכניות ותקציבים שמפעילה הממשלה בירושלים, והכל כמפורט בהחלטה מספר 1115.

בהמשך, ביום 7 באוקטובר 2014, במסגרת החלטת ממשלה 2063 הוחלט לתקן את סעיף 1 להחלטת הממשלה מס' 1115 מיום 29 בדצמבר 2013 כך שבשנת הלימודים תשע"ה יסובסדו בעיר ירושלים מסגרות לימודיות נוספות בשעות אחר הצהריים גם בכיתות א'-ב' בבתי הספר המתוקצבים על ידי משרד החינוך (גילאי 6-8). לטובת הנושא הוקצה סכום של 25 מיליון ₪. ביום 5 בנובמבר 2015 התקבלה החלטה דומה, בדבר סבסוד מסגרות לימודיות בשעות אחר הצהריים בכיתות א'-ב כאמור גם בשנת הלימודים תשע"ו, ולנושא הוקצה סכום של 15 מיליון ₪.

התיקון המבוקש

לעיר ירושלים מעמד מיוחד, מכוח חוק יסוד: ירושלים, הקובע כי הממשלה תשקוד על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על-ידי הקצאת משאבים מיוחדים וכן כי לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים. מכוח הוראות אלו מוקצים לירושלים משאבים מיוחדים במכלול תחומים, כלכליים ואחרים, בהתאם להחלטות הממשלה בנושא.

כעת, לאור הוראותיו של חוק יסוד: ירושלים, מוצע לתקן שוב את סעיף 1 להחלטת ממשלה 1115 כך שגם בשנת הלימודים תשע"ז, יסובסדו מסגרות לימודיות נוספות בעיר ירושלים הן בגני הילדים הציבוריים בגילאי 3-5 והן לילדים בכיתות א'-ב בבתי הספר המתוקצבים ע"י משרד החינוך (גילאי 6-8), כך שבסך הכל יסובסדו בשנה זו מסגרות לילדים בגילאי 3-8. בכך

יושווה הסבסוד בירושלים בשנת הלימודים תשע"ז לסבסוד הקיים בשלושת האשכולות החברתיים – כלכליים הראשונים (אשכולות 1-3), מכח החלטה מספר 199, מבחינת גילאי הילדים הזכאים לסבסוד – ילדים בגילאי 3-8.

יצוין כי העיר ירושלים דורגה עד לאחרונה באשכול הכלכלי חברתי הרביעי, ואולם על פי הדירוג החברתי כלכלי המעודכן של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה המבוסס על נתוני שנת 2013, ירושלים מדורגת באשכול הכלכלי חברתי השלישי. מכל מקום, בהתאם למדיניות משרד החינוך, כיוון שהמדד החדש פורסם באמצע שנת הלימודים, תקציבי המשרד ככלל מחולקים על פי המדד הקודם. ואולם – לגבי ירושלים קיימות נסיבות מיוחדות – מדובר בעיר הגדולה בישראל בת כ-870,000 תושבים המורכבת מאוכלוסיות רבות ומגוונות. בירושלים שיעור ניכר של אוכלוסייה ענייה (400,000 תושבי העיר מצויים מתחת לקו העוני, 46% מתושבי העיר) ושיעור השתתפות נמוך בכוח העבודה: בשנת 2013 עמד על 51% לעומת ממוצע ארצי של 64% ו-7% בלתי מועסקים (לעומת ממוצע ארצי של 6%). בנוסף האוכלוסייה המתאפיינת בשיעור ילודה גבוה וגודל בית אב ממוצע גבוה: 4.6 נפשות לבית אב לעומת 3.0 בכל שאר המדינה. מספר התלמידים בגני הילדים עומד על כ-84,106 ובכיתות א-ב על 29,395. ממשלת ישראל גיבשה בשנים האחרונות החלטות שונות ומגוונות שנועדו לשפר את איכות חייהם של כלל תושבי ירושלים, במרחב הציבורי והאישי כאחד (ראו החלטה 3238 מיום 25.5.11 שעניינה תכנית מרום –תכנית לפיתוחה הכלכלי של ירושלים והחלטה מספר 4651 מיום 20.5.12 שעניינה חיזוק ופיתוח המרחב הציבורי-תיירותי בירושלים).

מתן סבסוד לילדים במסגרות הלימודיות בגילאים 3-8 יאפשר השתתפות גבוהה יותר של ילדים במסגרות לימודיות אחר הצהריים, דבר שיתרום לחיזוק חוסנה של העיר, יקל על הורים לילדים צעירים להשתתף באופן משמעותי ונרחב יותר במעגל העבודה, ויסייע במניעת הגירה שלילית של משפחות צעירות מהעיר. יובהר כי המסגרות המתקצבות נדרשות לעמוד באמות מידה חינוכיות ופדגוגיות, והן תהיינה מפוקחות ע"י משרד החינוך, דבר שיתרום לרמתן ולאיכותן. סבסוד המסגרות הלימודיות האיכותיות יעודד את האוכלוסיות השונות לשלוח את ילדיהן למסגרות אלה, יאפשר את הגדלת ההכנסות של משק הבית ועשוי לסייע במניעת הגירה שלילית מירושלים בכלל ושל אוכלוסיה יצרנית בפרט וכן למשוך לעיר אוכלוסייה איכותית וחזקה. קיומן של מסגרות מהסוג האמור משפרת ומקדמת את מערכת החינוך בעיר ואת השירות הניתן לאוכלוסייתה. קיימת חשיבות מרובה בחיזוק מערכת החינוך בעיר ירושלים שבהיותה עיר הבירה ראוי שתתהדר במערכת חינוך טובה וברמת איכות שלכל הפחות אינה נופלת מהרמה בערים אחרות בארץ. העיר ירושלים זוכה לתמיכה ממשלתית משמעותית בשנים האחרונות, במטרה לחזק את העיר ובכלל זה את כלכלתה, להגביר את הצמיחה בה ולהפכה לאטרקטיבית עבור אוכלוסייה צעירה. במסגרת תמיכה זו, פעלה הממשלה לקבל החלטות לקדם תחומים שונים בעיר ובהם תעסוקה, תיירות, השכלה גבוהה ועוד. בתוך הפעולות לחיזוק העיר נדרשת התייחסות גם לחיזוקה ושיפורה של מערכת החינוך בעיר שכן מערכת חינוך איכותית הינה, כידוע, גורם חשוב בחייהן של המשפחות הצעירות בעיר ואף מהווה גורם משיכה משמעותי לאוכלוסיה צעירה.

לעניין הקריטריונים לבחירת המסגרות ואופן מימון – ההצעה מפנה להחלטת ממשלה 1115, שם נקבעו הכללים לגבי המסגרות הלימודיות בגני הילדים הציבוריים (גילאי 3-5) לשנות הלימודים התשע"ד – ע"ו. מוצע כי אותם כללים יחולו על המסגרות כולן (גני ילדים וכיתות

א-ב, בגילאי 3-8) בשנת הלימודים תשע"ז. עוד יובהר בהקשר זה כי מסגרות בהן לא תופעל תוכנית ציל"ה בירושלים יוכלו לבקש את תמיכת משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים, בהתאם לנוהל ההכרה של משרד זה ולעמידה במבחני התמיכה והתעסוקה המתאימים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

עבור מימון התכנית בשנה"ל תשע"ז תינתן תוספת תקציבית חד פעמית בסכום של 57 מלש"ח. אופן מימון התכנית ייקבע בהסכמה בין משרדי האוצר והחינוך.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – תומך

שר ירושלים ומורשת - תומך

שר העבודה והרווחה והשירותים החברתיים - תומך

שר לבטחון פנים – טרם התקבלה עמדה

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 4088 מיום 8 בינואר 2012 שעניינה שינוי בסדר העדיפויות בתקציב המדינה לשנת 2012 ויישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג).

החלטה מספר 199 מיום 13 במאי 2013 שעניינה התאמות בתקציב משרד החינוך.

החלטה מספר 1115 מיום 29 בדצמבר 2013 שעניינה שינוי בסדרי העדיפויות בתקציב המדינה לשנת 2012 ויישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג) - סבסוד מסגרות לגילאי 3-5 בירושלים.

החלטה מספר 2063 מיום 7 באוקטובר 2014 שעניינה מסגרות לימודיות בשעות אחר הצהריים.

החלטה מספר 641 מיום 5 באוקטובר 2015 שעניינה מסגרות לימודיות נוספות של משרד החינוך.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשרד יזם ההצעה או מי שהוסמך מטעמו – מצ"ב

סיווגים

סיווג ראשי: ביצועי;

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה.

מוגש על ידי שר החינוך

י"א באלול התשע"ו
14 בספטמבר 2016

מדינת ישראל

משרד החינוך

לשכת היועצת המשפטית

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: מסגרות לימודיות נוספות של משרד החינוך

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בהתאם להחלטות ממשלה 4088 מיום 8 בינואר 2012 שעניינה שינוי בסדר העדיפויות בתקציב המדינה לשנת 2012 ויישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג) (להלן - החלטת ממשלה 4088), והחלטת ממשלה 199 מיום 13 במאי 2013, נקבע כי יש לסבסד מסגרות לימודיות נוספות בשעות אחר הצהריים עד השעה 16:00, בגני ילדים הציבוריים, ובבתי הספר המתוקצבים על ידי משרד החינוך, עבור ילדים בגילאי 3-8, בשלושת האשכולות החברתיים-כלכליים הנמוכים בהתאם לדירוג של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ביום 29 בדצמבר 2013, במסגרת החלטת ממשלה 1115 שעניינה שינוי בסדרי העדיפויות בתקציב המדינה לשנת 2012 ויישום דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג) - סבסוד מסגרות לגילאי 3-5 בירושלים (להלן - החלטת ממשלה 1115) נקבע כי בשנות הלימודים התשע"ד עד תשע"ו, יסבסדו מסגרות לימודיות נוספות בשעות אחר הצהריים בעיר ירושלים, אשר באשכול החברתי-כלכלי הרביעי בהתאם לדירוג של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בגני הילדים בלבד. עוד קבעה ההחלטה כי הקריטריונים לסבסוד ומתכונת הפעלת המסגרות ייקבעו על ידי המנהלת הכללית של משרד החינוך והממונה על התקציבים במשרד האוצר, וכי עיריית ירושלים והורו הילדים ישתתפו במימון המסגרות הלימודיות האמורות תוך התחשבות במצב הסוציאקונומי של ההורים ובמבחן תעסוקה. כל זה בהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל ולמדיניות הממשלה לחיזוק ירושלים בירת ישראל ובנוסף למגוון תוכניות ותקציבים שמפעילה עיריית ירושלים, והכל כמפורט בהחלטה מספר 1115.

בהמשך, ביום 7 באוקטובר 2014, במסגרת החלטת ממשלה 2063 הוחלט לתקן את סעיף 1 להחלטת הממשלה מס' 1115 מיום 29 בדצמבר 2013 כך שבשנות הלימודים תשע"ה סבסדו בעיר ירושלים מסגרות לימודיות נוספות בשעות אחר הצהריים גם בכיתות א'-ב' בבתי הספר המתוקצבים על ידי משרד החינוך (גילאי 6-8). לטובת הנושא הוקצה סכום של 25 מיליון ₪. ביום 5 בנובמבר 2015 התקבלה החלטה דומה, בדבר סבסוד מסגרות לימודיות בשעות אחר הצהריים בכיתות א-ב כאמור בשנות הלימודים תשע"ו, ולנושא הוקצה סכום של 15 מיליון ₪.

לאור מעמדה של העיר ירושלים והוראותיו של חוק יסוד: ירושלים, מוצע לתקן שוב את סעיף 1 להחלטת ממשלה 1115 כך שגם בשנת הלימודים תשע"ז, יסובסדו מסגרות לימודיות נוספות בעיר ירושלים הן בגני הילדים הציבוריים בגילאי 3-5 והן לילדים בכתות א-ב בכתי הספר המתוקצבים ע"י משרד החינוך (גילאי 8-6) כך שבסך הכל יסובסדו בשנה זו מסגרות לילדים בגילאי 3-8. בכך ישווה הסבסוד בירושלים בשנה"ל תשע"ז לסבסוד הקיים בשלושת האשכולות החברתיים – כלכליים הראשונים (אשכולות 1-3), מכח החלטה מספר 199, מבחינת גילאי הילדים הזכאים לסבסוד – ילדים בגילאי 3-8. יובהר כי הרחבת הסבסוד לכתות א-ב בעיר ירושלים נסמכת על אותם שיקולים שנזכרו בהחלטת ממשלה 1115 בעניין מעמדה של העיר ירושלים ואשר מכוחם אושר הסבסוד בגני הילדים הציבוריים.

לעניין הקריטריונים לבחירת המסגרות ואופן מימון – ההצעה מפנה להחלטת ממשלה 1115, שם נקבעו הכללים לגבי המסגרות הלימודיות בגני הילדים הציבוריים (גילאי 3-5) לשנות הלימודים התשע"ד – ע"ו. מוצע כי אותם כללים יחולו על המסגרות כולן (גני ילדים וכתות א-ב, בגילאי 3-8) בשנת הלימודים תשע"ז. עוד יובהר בהקשר זה כי מסגרות בהן לא תופעל תוכנית ציל"ה בירושלים יוכלו לבקש את תמיכת משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים, בהתאם לנוהל ההכרה של משרד זה ולעמידה במבחני התמיכה והתעסוקה המתאימים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

אין מניעה משפטית לאישור ההצעה

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

משרד האוצר – אין מניעה משפטית

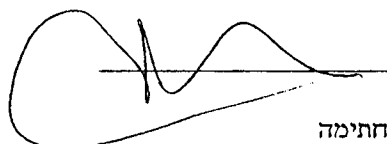
משרד ירושלים ומורשת – אין מניעה משפטית

משרד הרווחה והעבודה והשירותים החברתיים – אין מניעה משפטית

המשרד לביטחון פנים – טרם התקבלה עמדת הלשכה המשפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה

חתימה

היועץ המשפטי
משרד החינוך
תפקיד

יועץ משפטי
שם